

1. Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗ ΜΕ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/06/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/06/2022

Σελίδα: 4

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>



ΑΠΟΨΗ

Η Ευρώπη αντιμέτωπη με γεωπολιτικές προκλήσεις

Του **ΛΟΥΚΑ ΤΣΟΥΚΑΛΗ***

Η περαιτέρω διεύρυνση με την ένταξη νέων χωρών-μελών ανέβηκε και πάλι ψηλά στην ημερήσια διάταξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα είναι ένα από τα βασικά θέματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αρχίζει σήμερα.

Οι Ουκρανοί πιέζουν για να αποκτήσουν επίσημα το καθεστώς της υποψήφιας χώρας. Αναζητούν κάθε είδους στήριξη από το εξωτερικό –και είναι απόλυτα θεμιτό–, αντιμέτωποι με τη ρωσική εισβολή. Ακολουθούν οι Μολδαβί και πιο πίσω οι Γεωργιανοί. Ενώ οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, που περιμένουν στον προθάλαμο της Ε.Ε. εδώ και πολλά χρόνια, φοβούνται μήπως βρεθούν στο τέλος μιας ουράς

Η Ε.Ε. χρειάζεται ισχυρότερο πολιτικό κέντρο, περισσότερους οικονομικούς πόρους και μια διαφορετική προσέγγιση στο θέμα της ένταξης νέων χωρών-μελών.

με πολλές υποψήφιας χώρες και χωρίς πολλές ελπίδες να ανοίξει και για αυτές κάποια πόρτα του ευρωπαϊκού παραδείσου. Και εκφράζουν τη δυσανεμία τους με κάθε τρόπο.

Ποια είναι τα δεδομένα;

Καμία υποψήφια χώρα στα Δυτικά Βαλκάνια, πόσο μάλλον

η Ουκρανία ή η Μολδαβία, δεν θα είναι έτοιμη να ενταχθεί στην Ε.Ε. για αρκετά χρόνια τουλάχιστον. Το καθεστώς της υποψήφιας χώρας, αν και σημαντικό για λόγους ουσιαστικούς και συμβολικούς, δεν εξασφαλίζει με κανένα τρόπο μια γρήγορη ένταξη. Το γνωρίζουν άλλωστε αυτό πολύ καλά εξ' ιδίας πείρας οι ήδη υποψήφιας χώρες.

Η ένταξη στην Ε.Ε. δεν είναι το χάπι που γιατρεύει όλες τις αρρώστιες. Και στις περισπτώσεις, αν όχι όλες τις περιπτώσεις των υποψήφιας χωρών, δεν μιλάμε για γρίπη αλλά για βαριές αρρώστιες που δεν θεραπεύονται εύκολα και γρήγορα: αδύναμοι θεσμοί, τεράστια ελλείμματα δημοκρατίας και εκτεταμένη διαφθορά. Ούτε όμως και η Ε.Ε.

είναι έτοιμη να τις δεχτεί. Πόσο προβληματικές χώρες-μέλη μπορεί να αντέξει το αποκεντρωμένο σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιμέτωπο με πολλαπλές κρίσεις;

Τι κάνουμε;

Το οργανωμένο σύστημα της Ευρώπης που είναι η Ε.Ε. δεν μπορεί βεβαίως να αγνοήσει τις εξελίξεις στον άμεσο περίγυρο, προφανώς ούτε τον ρωσικό αναθεωρητισμό που ασκείται πλέον με τον πιο βάρβαρο τρόπο –να προσθέσουμε και τον τουρκικό αναθεωρητισμό– ούτε το τέλμα που χαρακτηρίζει σήμερα ένα μεγάλο μέρος των Βαλκανίων. Δεν διαθέτει όμως ακόμη η Ε.Ε. τα μέσα για να αντιμετωπίσει με στοιχειώδη επάρκεια τις με-

γάλες προκλήσεις μιας εποχής στην οποία οι γεωπολιτικές τεκτονικές πλάκες μετακινούνται επικίνδυνα.

Η Ε.Ε. χρειάζεται ένα ισχυρότερο πολιτικό κέντρο, περισσότερους οικονομικούς πόρους και μια διαφορετική προσέγγιση στο θέμα της ένταξης νέων χωρών-μελών: σταδιακή ένταξη με ισχυρά κίνητρα για τις υποψήφιας χώρες μαζί με αυστηρές προϋποθέσεις. Έτσι θα μπορούσε επιτέλους να ξεφύγουμε από το αδιέξοδο των τελευταίων χρόνων, όταν η Ε.Ε. προσηγορεύεται ότι διαπραγματεύεται την ένταξη νέων μελών και οι υποψήφιας χώρες προσηγορεύονται ότι προετοιμάζονται για την ένταξη τους χωρίς όμως να προχωρούν στις απαραίτητες μεταρρυθμί-

σεις. Δεν ξέρω ποιους βοηθάει τελικά αυτή η υποκρισία.

Και το σημαντικότερο: η εποχή του εμπορικού γίγαντα και του πολιτικού νάνου έφτασε στα όριά της. Αναφέρομαι προφανώς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν η Ευρώπη δεν καταφέρει να σκεφτεί και να λειτουργήσει στρατηγικά και συλλογικά, δεν θα μπορεί να προστατεύσει τα βασικά της συμφέροντα και αρχές. Σε έναν κόσμο που η οικονομία πολιτικοποιείται ολοένα και περισσότερο και τα όπλα έχουν σκνά τον τελευταίο λόγο, η ευρωπαϊκή «Οδη στη Χαρά» δεν αρκεί.

* Ο κ. **Λουκάς Τσουκάλης** είναι καθηγητής στη Σχολή Διεθνών Υποθέσεων της Σεισέν Ρο στο Παρίσι και πρόεδρος του **ΕΝΑΜΕΠ**.